

Warto wiedzieć (4): Amp Futbol - piłka nożna osób po amputacjach

Data publikacji: 22.06.2018 9:15

Piłka nożna obok siatkówki i skoków narciarskich są u nas sportem narodowym. Ilu mieszkańców tyłu trenerów i fachowców. W piłkę nożną grają nie tylko osoby pełnosprawne ale i niewidomi, słabo widzący oraz osoby po amputacjach kończyn górnych i dolnych.

fot.: Pixabay.com

Amp futbol to rodzaj piłki nożnej rozgrywanej przez drużyny, w których biorą udział zawodnicy po jednostronnej wadzie lub amputacji kończyny dolnej - w przypadku graczy z pola, lub kończyny górnej u bramkarzy. Obecnie uprawiana jest w ponad 40 krajach świata.

Początki amp futbolu, a w zasadzie amp soccera sięgają 1980 roku. Wtedy to w USA grupa niepełnosprawnych narciarzy z Donem Bennettem na czele, szukała możliwości utrzymania aktywności fizycznej także w sezonie letnim. Pomysł narodził się gdy pewnego dnia, gdy syn Bennetta grał w koszykówkę. W pewnym momencie piłka potoczyła się do stojącego kilka metrów dalej Dona, a ten przy pomocy kul odkopnął ją do syna. W tym samym roku w Bellevue zorganizowano pierwsze spotkania i treningi nowo powstałej dyscypliny. Utworzono także pierwszy ampfutbolowy związek na świecie – Amputee Soccer International.

Początkowo rozgrywano małe turnieje z udziałem trzech drużyn – USA, Salwadoru oraz Kanady. Grano 11 na 11, na pełnowymiarowych boiskach. W 1984 roku w Seattle rozegrano pierwszy turniej z udziałem drużyn z całej Ameryki Północnej oraz Środkowej. Pierwsze Nieoficjalne Mistrzostwa Świata rozegrano w 1987 roku. Do 1990 roku turnieje odbywały się w USA, natomiast w 1991 roku impreza gościła w Taszkencie (Uzbekistan). W 1999 roku w Kijowie na Ukrainie rozegrano Pierwsze Otwarte Mistrzostwa Europy.

Nowym startem dla dyscypliny okazały się MŚ 2005 odbywające się w Brazylii. Po raz pierwszy w mistrzostwach wziął udział zespół z Afryki – Sierra Leone. Po turnieju założono World Amputee Football Federation. Dzięki powstaniu federacji ustalono nowe standardy i wytyczne organizacji turniejów międzynarodowych. W 2007 roku w Turcji zorganizowano pierwsze oficjalne Mistrzostwa Świata w Amp Futbolu (wystartowało 12 zespołów), a w tym samym roku w Sierra Leone odbył się pierwszy Puchar Narodów Afryki. Rok później, ponownie w Turcji odbyły się Oficjalne Mistrzostwa Europy. W Mistrzostwach Świata w 2010, 2012 oraz 2014 roku startowały kolejno 18, 12 i 23 drużyny narodowe.

Pierwsze treningi ampfutbolu w Polsce datowane są na październik 2011, wtedy to na zgrupowanie w Warszawie przyjechało 13 zawodników. Wszystko to dzięki inicjatywnie Mateusza Widłaka, absolwenta fizjoterapii na Warszawskiej Akademii Medycznej oraz CESLA na Uniwersytecie Warszawskim. Razem z Markiem Dragoszem, licencjonowanym trenerem UEFA A oraz założycielem wielu akademii bramkarskich w całej Polsce, powołali w marcu 2012 roku Reprezentację Polski.

Pierwszym oficjalnym debiutem kadry był Turniej Czterech Narodów w Manchesterze, na przełomie marca i kwietnia 2012 roku. Polacy zajęli na nim 2. miejsce, ustępując jedynie Anglii, a zostawiając w pokonanym polu Niemców i Irlandczyków. Od tego czasu reprezentacja występowała w takich turniejach jak: Victory Cup 2013 w Moskwie (6. miejsce), Paddy Power Cup 2013 w Irlandii (2.miejsce), Podhale Amp Futbol Cup 2015 (1. miejsce) oraz 2016 (1. miejsce), Catalunya Cup 2015 (2. miejsce). Polacy uczestniczyli także w turniejach wysokiej rangi. W prestiżowym turnieju Amp Futbol Cup rozgrywanym w Polsce zajmowali dotąd trzykrotnie 2. miejsce oraz także trzykrotnie 3. miejsce.

Podstawowe przepisy gry w Amp Futbol niczym nie różnią się od przepisów piłki nożnej osób pełnosprawnych. Ze

względu na charakterystykę tego sportu istnieje jednak kilka kluczowych różnic. Mecze rozgrywane są na polu gry wyznaczonym w kształcie prostokąta o długości 55-70 metrów i szerokości 30-60 m. Najczęściej spotykane boiska w turniejach międzynarodowych mają wymiary 40 x 60 m. Pole karne ma kształt prostokąta o wymiarach 10 x 6 m. Od bramki w kierunku środka boiska 6 m oraz po 2,5 m do boku od każdego ze słupków bramki. Punkt wykonywania rzutu karnego wyznacza się 7 metrów od środka bramki (1 m poza polem karnym). Bramki posiadają wymiary: 2,2 m wysokości, 5 m szerokości. Czas gry wynosi 2 x 25 minut (10 minut przerwy pomiędzy połowami). W polskiej ekstraklasie gra się 2 x 20 minut. Każdy ze szkoleniowców może poprosić o regulaminową przerwę jeden raz na połowę meczu (nie może ona trwać dłużej niż minutę). Dogrywka trwa dwie połowy po 10 minut (lub zastosowana jest zasada „złotej bramki”). Podczas dogrywki trenerom również przysługuje skorzystanie z przerwy regulaminowej raz na połowę. Pełny skład drużyny liczy 6 zawodników z pola plus bramkarz w każdej drużynie w wyjściowym składzie oraz zawodnicy rezerwowi. Zawodnikami z pola mogą być osoby po jednostronnej wadzie lub amputacji kończyn dolnych, bramkarzami – górnych. Zmiany "hokejowe" dokonywane są w dowolnym momencie, za pozwoleniem sędziego, nie więcej niż dwie jednocześnie.

Pomimo, że amp Futbol jest w Polsce dyscypliną dosyć młodą reprezentacja Polski klasyfikuje się w czołówce drużyn zarówno Europy jak i świata.

Andrzej Koenig

Pisaliśmy: [Warto wiedzieć \(3\) piłka nożna 5-osobowa niewidomych](#)